

ARIA THERESIA by der gratie Godts, Rooms-Keyserinne, Coninginne van Duytslandt, van Hongarien, van Böhemen, van Dalmatie, van Croatie, van Slavonien, &c. Aerts-Hertoginne van Oostenryck; Hertoginne van Bourgogne, van Lothryck, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourg, van Gelder, van Milanen, van Stirien, van Carinthien, van Carniole, van Mantua, van Parma ende Plaisance, van Wirtemberg, van hoogh ende leeghe Silesien, &c. Princeesse van Suabe ende van Transilvanie; Marck-gravinne van't H. Rooms-Ryck, van Bourgau, van Moravie, van hoogh ende leeghe Lusatie; Gravinne van Habsburg, van Vlaenderen, van Artois, van Tirol, van Henegauw, van Namen, van Ferrete, van Kybourg, van Gorice ende van Gradisca; Land-gravinne van Alsatie; Vrouwe van de Marche van Slavonien, van Port-Naon, van Salins ende van Mechelen; Hertoginne van Lorreyne ende van Bar; Groote Hertoginne van Toscanen. Alsoo r'sedert onse aenkomste op den Troon, Wy verstaen hebben dat'er dickwils geschillen voorvielen, tusschen de Bisschoppen ende het Geestelijckheyt die hun onderworpen is, van eene syde, ende onsen Bicht-Vader in syne qualiteyt van Capellaen Major Militair, ende de Veldt-Paters Militaire syne Subdelegueerde, van de andere syde, soo ter oorsaecke van de Administratie der Sacramenten, als op andere pointen van het ressort der Geestelijke jurisdictie; ende gemerckt dat het meestendeel der voorschreve geschillen veroorlaeckt wordt,

uyt dien dat men in verscheide plaetsen eene distinctie maect tusschen de Militairen, waer van een deel Stabel-Kryghs-Volgh benoemt wordt, ende het ander Veld-Kryghs-Volck; hebben Wy noodigh bevonden, om de ongevallen te voorcomen, die de voorschreve geschillen mogen veroorsaecten, de personen te voorschryven die voor Militaire moeten gehouden worden, ende de welcke vervolgens van de jurisdictie van onsen Capellaen Major Militair moeten zyn, soo te Velde, als in de Plaetsen ende Quartieren. *Daeromme is't*, dat Wy, by advies van onsen Privéén Raede, ende ter deliberatie van onsen seer-lieven ende seer-beminden Schoon-Broeder ende Cofyn, CAREL ALEXANDER, Hertogh van Lorreyne ende van Bar, onsen Stadthouder, Gouverneur ende Capiteyn Generael van onse Nederlanden, hebben gereguleert, geordonneert ende gestatueert, soo Wy reguleren, ordonneren ende statueren het naervolgende.

Alle onse Regimenten, soo Duytsche, Hungarische, Nederlandtsche ende Italiaensche, hebbende bestendiglijk begrepen geweest onder het Veldt-Kryghs-Volck, daer en can over de Geestelijke jurisdictie waer onder die staen, geene twyffelachtigheyt geweest zyn; ende alsoo het gedecideert is geweest, dat de selve Regimenten, 't zy die te Veld liggen ofte in Garnisoen, ofte die in Quartieren verspreyt zyn in de Steden ofte ten platten-Lande, over al door de selve reden onder de Geestelijke jurisdictie van de Militaire Veld-Paters staen, ende dat in veele occasien verclaert is geweest, dat geen Officier ofte anderen Militairen persoon, van wat staet ende qualiteyt hy zy, zynde in onse Landen, Steden, Vestingen ofte hoedaenige posten, niet geacht en moet zyn als daer vastelijck geset zynde, maer dat hy elders verandert ende gesonden sal mogen worden, t'elcken maele als onsen Dienst ende de omstandigheden sulckx eysschen sullen; hebben Wy vast gestelt, de distinctie die men gebruyckt van Stabel-Kryghs-Volck ende van Veld-Kryghs-Volck r'eene-mael te vernietigen: Welcken volgens verclaeren Wy dat allen Officier ofte Militairen persoon in't generael, de Geestelijke jurisdictie van onsen Cappellaen Major Militair ende van de Militaire Veld-Paters by hem aengestelt, erkennen moet, waer onder hy immediatelijck ende sonder eenighe exceptie sal moeten staen.

Boven de gene, toebehoorende aen onse Legers, ofte aen de Vestingen, begrepen in de Lijste die naer dit Edict gedruckt

staet, ende die onder de Geestelijke jurisdictie Militaire sul-
len staen, willen Wy, dat allen anderen persoon, van welcke
bedieninge hy zyn magh, die onder het Weirelijck ressort van
onsen Opper-Hof-Kryghs-Raede staet, ofte hier namaels staen
sal, te gelijk voor het Geestelijk sal staen onder de Geeste-
lijke jurisdictie Militaire.

Sulcx nochtans dat Wy, door desen vasten regel, niet en
verstaen onder de Geestelijke jurisdictie Militaire aen te trec-
ken de gene die niet onder het Weirelijck ressort van on-
sen voorschreven Opper-Hof-Kryghs-Raede en zyn, nochte
oock die Pensionarissen die geheelijck verschillen van de Offi-
cieren gedeestineert tot den Dienst, niet tegenstaende dat die
hier voormaels Militairen waeren, nochte de Weduwen en-
de Weesen der Militairen, nochte eyndelijck de Officie-
ren die de Militaire protectie af-gestaen hebben, by resi-
gnatie, demissie, ofte andersints: maer onse Intentie is,
dat alle die personen, staen onder de Geestelijke jurisdictie
der Bisschoppen ende van het Geestelijckheyt van hunne res-
pective Diocelen.

Ontbieden daeromme ende bevelen aen onse seer-lieve ende
getrouwe die Hooft ende Presidenten ende Luyden van onse
Privéén ende Grooten Raeden, Cancellier ende Luyden van
onsen Raede van Brabant, Gouverneur, President ende Luy-
den van onsen Raede van Luxembourg, Cancellier ende Luy-
den van onsen Raede in Gelderlandt, Gouverneur van Lim-
bourg, President ende Luyden van onsen Raede in Vlaende-
ren, Hooft-Bailliu, President ende Luyden van onsen Raede
in Henegauw, Gouverneur, President ende Luyden van on-
sen Raede tot Namen, Hooft-Bailliu van Doornick ende
van't Doornicksche, Schoutet van Mechelen, ende alle an-
dere onse Rechteren, Officieren ende Onderstaeten die dit
aengaen sal, dat sy dese onse tegenwoordige Ordonnantie ob-
serveren ende onderhouden, ende doen exactelijck observeren
ende onderhouden, sonder verdragh, gunste ofte dissimulatie:
WANT HET ONS ALSOO GELIEFT. Des r'oirconden,
hebben Wy onsen Grooten Segel hier aen doen hangen. Ge-
geven in onse Stadt Brussel den 21. Februarii in't jaer ons
Heeren 1753: ende van onse Rycken het derthiende. Was ge-
parapheert, *Steenh. v^r. leeger stont, By de Keyserinne ende Co-
ninginne in Haeren Raede*, was geteeckent, *F. J. Misson*, en-
de den Grooten Segel van Haere Majesteit gedrukt in roo-
den wasse, daer aen uythangende in dobbelen steerte van par-
lement.

SPECIFICATIE

*Van het Personeel geannexeert aan de Legers van
Haere Keyserlijke ende Coninghlijke Majesteit.*

Staet generael.

Generael-Lieutenant ofte Opper-Commandant.

Veld-Marechal.

Generael van Ruyterye

Generael van Artillerie

Veld-Marechal-Lieutenant

Generael van Bataille

} met hunne Adjutanten.

Quartier-Meester-Generael.

Pater superior, *cum Socio*.

Ajudant Generael.

Lieutenant Quartier-Meester Generael.

Quartier-Meester van den Staet Generael.

Fourier van den Staet Generael.

Proto-Medecyn van de Legers.

Medecyn ordinaris.

Chirurgyn van den Staet Generael, ende syne Subalterne.

Apotekerye van het Leger, ende synen Personeel.

Wage-Meester Generael.

Lieutenant Wage-Meester Generael.

Capiteyn der Leydtsmannen.

Auditeur Generael.

Lieutenant Auditeur Generael.

Greffier

Taelman

Alguazils

} van het Auditoriaet Generael.

Groot-Provoost.

Lieutenant-Provoost.

Scherprechter.

Den Knecht van desen laesten.

Kryghs

Kryghs-Cancellerye.

Directeur van de Kryghs-Cancellerye.
Kryghs-Secretaris.
Registrateur.
Concepiste.
Chancelliste.
Accessiste.
Huissier.
Leydtsman des Cancellerye-wagens.

Commissariaet van Oorlogh.

Commissaris Generael.
Colonel Commissaris.
Directeur van de Cancellerye ofte van het Commissariaet.
Secretaris.
Registrateur.
Adjoint Registrateur.
Boeckhouder ende synen Adjoint.
Concepiste.
Chancelliste.
Accessiste.
Huissier.
Hooft-Kryghs-Commissaris.
Kryghs-Commissaris.
Officier van het Commissariaet.
Leydtsman der Commissariaet-wagens.

Officie van Levens-middelen.

Lieutenant-Colonel van Levens-middelen.
Hooft-Commissaris van Levens-middelen.
Boeckhouder.
Kassier van het Officie van Levens-middelen.
Inspecteur van Levens-middelen.
Officieren van Levens-middelen.
Fourier.
Hooft-Meester Backer.
Onder-Meester Backer.

Chirurgyn.
 Eerſten Backers Gaſt.
 Backer.
 Meester Tonnemaecker.
 Tonne Maeckers Gaſt.
 Meester Metſer.
 Synen Werck-Gefel.
 Synen Knecht.
 Leydtsman van de Wagen van het Officie van Levens-middelen.

Gevolgh van Levens-middelen.

Directeur.
 Adminiſtrateur.
 Officier.
 Capellaen.
 Fourier.
 Schryver van Equipagien.
 Medecyn van de Pcerden.
 Chirurgyn.
 Wage-Meester.
 Meester Wagemaecker.
 Wagemaeckers Gaſt.
 Meester Smidt.
 Smidts Gaſt.
 Sadel-Knecht.
 Leerberyders-Knecht.
 Provoost.

Kryghs-Caſſe.

Kryghs Caſſier.
 Officier van de Caſſe.
 Accessiſte.
 Leydtsman der Wagens van de Kryghs-Caſſe.

Veld-Poste.

Post Meester van het Leger.
 Officieren van de Poste.
 Veld-Courier.

Veld-Artillerie.

Commandant.
Colonel.
Lieutenant Colonel.
Hooft Commissaris.
Zeug-Lieutenant ofte Colonel der Oorloghs behoeften.
Major van d'Artillerie.
Capiteyn van d'Artillerie.
Wachter van d'Artillerie.
Hooft Vierwerker.
Quartier Meester.
Caporal stuk Joncker.
Stuk Joncker.
Hooft Petardier.
Auditeur.
Hooft Ajudant.
Secretaris.

Capellaen.
Chirurgyn Major.
Meester der Levens-middelen.
Chirurgyn ordinairis.
Ouden Vierwerker.
Jongen Vierwerker.
Fourier.
Fourier Schits.
Wegen Effer.
Zeugschryver ofte Commis van d'Artillerie.
Meester Pontonnier.
Schryver ofte Commis des levens middelen.
Caporal van de Canoniers.
Canoniers.

Commisen van Wapen-huysen.

Magazyn-Wachter.
Poeder-Wachter.
Meester Tonnemaecker.
Onder Harnas-Meester.

Meester Sloommaecker.
 Hooft-Meester Smidt.
 Smidts Gast.
 Meester Timmerman.
 Timmermans Gast.
 Hooft-Meester Rademaeker.
 Onder-Meester Rademaeker.
 Rademaekers-Gast.
 Meester Sadelmaecker.
 Sadelmaekers-Gast.
 Meester Leerberyder.
 Leerberyders-Gast.
 Caporal der Handt-werckers.
 Handt-werker.
 Wage-Knecht.
 Trommelaer.
 Provooft, *cum suis*.

Compagnie van de Mineerders.

Colonel.
 Hooft Capiteyn ofte Major van de Mineerders.
 Capiteyn.
 Lieutenant.
 Sergeant.
 Meester Mineerder.
 Caporal Mineerder.
 Ouden Mineerder.
 Jonghen Mineerder.

Het gevolg ende Stal.

Hooft Wage-Meester ofte Brigadier van de Wagens.
 Hooft-Harnas-Meester.
 Commis ofte Schryver van de Harnassen ofte Equipagien.
 Medecyn voor de Peerden.
 Wage Meester.
 Harnas-Knecht.
 Voerman.

T Corps

'T Corpus van de Ingenieurs.

Directeur Generael.
 Pro-Directeur.
 Kassier.
 Auditeur ofte Secretaris.
 Registrateur.
 Archivaris.
 Adjudant.

Brigade.

Colonel
 Lieutenant Colonel.
 Major.
 Capiteyn.
 Lieutenant.
 Onde-rLieutenant.
 Leydts-Man.

Staet van de Bruggen ende Pontons.

Lieutenant Colonel van de Pontons.
 Capiteyn van de Bruggen.
 Lieutenant van de Bruggen.
 Controleur ofte Inspecteur van de Bruggen.
 Pontons-Wachter.
 Commis ofte Schryver van de Bruggen.
 Bruggen-Meester.
 Sergeant.
 Chirurgyn.
 Caporal.
 Meester Timmerman.
 Timmermans-Gast.
 Bleckflaeger.
 Zadelmaecker.
 Pontonnier.
 Pontons Knecht.
 Water-Putter.
 Trommelaer.
 Provoost.

'T Gevolgh van de Pontons.

Officier.
Wage-Meeſter.
Fourier.
Smidt.
Smidts-Gaſt.
Raedemaeckers-Gaſt.
Zaelmaeckers-Gaſt.
Leerberydters-Gaſt.
Harnas-Knecht.
Voerman voor de Pontons.

Staet Militair ofte 't Bevel in de Provintien ende Vestinghen.

Commandant.
Vice-Commandant.
Commandant *in interim*.
Colonel van de Plaetse.
Lieutenant-Colonel van de Plaetse.
Major van de Plaetse.
Capiteyn van de Plaetse.
Lieutenant van de Plaetse.
Adjutant van de Plaetse.
Hooft-Sergeant.
Auditeur. } van de Audientie Militaire:
Greffier. }
Taelman. }
Alguazil.
Prevoost, *cum suis*.

Kryghs-Cancellerye in de Provintien.

Kryghs-Secretaris.
Registrateur.

Concepiſte.

Cancelliſte.

Accessiſte.

Huiſſier.

Kryghs-Commiſſariaet in de Provincien.

Hooft Kryghs-Commiſſaris.

Kryghs Commiſſaris.

Officier van het Commiſſariaet.

Cancelliſte.

Accessiſte.

**Commisfen in de Wapen-huyſen ende in de Artillerie
in de Provincien ende Veſtingen , ſulckx als die
gebruyckt zyn in hunne verſcheyde Bedieningen.**

*Ingenieurs in de Provincien ende Veſtingen volgens
hun carac̃teer ende bedieningen.*

Geemployeerde tot de Fortificatien.

Administrateur van de Kaffe Generael der Fortificatien.

Controlleur der Fortificatien.

Commis der Fortificatien.

Commis voor de Materiaelen.

Commis voor de Pionniers.

Caporael van de Pionniers.

Commis Militair der Poorten.

Ontfanger der Poorten.

Caporael van de Schepen.

Wage-Meeſter van het gevolgh.

**Werckluyden van verſcheyde Ambachten voor de Fortificatien
aen de gagien van Haere Majesteit.**

**Veld-Apotekeryen afgesonden in de Provinciën
ende Vestingen.**

Met hunnen Personneel.

Scheeps-Magazyn met synen Personneel.

Huys van de Invaliden tot Weenen.

Huys van de Invaliden tot Prague.

Huys van de Invaliden tot Pest.

Huys van de Invaliden in de Nederlanden.

D'Academie Militaire tot Neustad by Weenen.

T O T B R U S S E L,

**By GEORGIUS FRICK, Drucker van Haere Keyserlijke
ende Coninghlijke Majesteit. 1753.**